

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۱/۱۴

ولي الله ملكزی

امت او امتیان

له بنایسته ډیرې مودې راهیسي، په خپل فکر کې کرل ریبیل کوم چې آیا اسلامي امت په موزیم کې د کومي لرغوني تابلو نوم دی؛ که هغه د پرمختللو او موحدو پرگنو ستره ټولنه ده؟ آیا وحدت المسلمین د کوم سیاسي گوند تش تشریفاتې لقب دی که هغه د محمد (ص) د اتباعو د هويت شاخص؟ او آیا اسلامي اخوت، کومه ایماني وجیبه ده که د غم غلطولو هسي سولیدلي شعار؟

د ځینو په اصطلاح، د سیاسي اسلام پلویان ووت او جمهوریت بهتر گني او د اسلامي امارت پیروان په بیعت باندي ټینگار کوي خو دوی یو له بل سره نه کوشیر کیري. د اسلامي خلافت غوښتونکي بیا دغه دواړه اړخونه بی لارې او حتی مباح الدم گني. (د میلمه، میلمه بد ایسیري او د کوربه دواړه). د سنیانو او شیعه گان تند لاري، یو له بل سره غوښه او چاره دي. داعش شیعه گان وژني او د شیعه گانو مذهبي ملیشي په سوريې او عراق کې د داعش په پلمه، د لسگونو زرو سنیانو په وژلو تورني دي.

د اسلامي اخوت یوه بیلگه به بنایي دا وي چې یو مسلمان هیواد د بل ورور هیواد د غلي دانې او میوي د کاروانونو په وړاندې خپل سرحدونه تړي. دویم مثال یې ممکن دا وي چې یو مسلمان هیواد پخپلي پلازمینې کې یهودانو ته اجازه ورکوي چې ۲۸ سنیگاگ (معبودنه) او مسیحیان ۷۱ کلیسا گانې آبادې کړي، مگر سنیان نه پریردي چې لا اقل یو جامع جومات ولري. د اخوت دریمه بیلگه به حتما دا وي چې ځینې عربان د نورو عربانو ملکي الوتکو ته اجازه نه ورکوي چې د دوی په هوایي قلمرو کې پرواز وکړي. تیره میاشت په اسلام آباد کې د افغانستان په اړه (۵۷) اسلامي هیوادونو فوق العاده نمایشي غونډه جوړه کړې وه، خو د چاندي او درويزي کچکول یې امریکا او اروپا ته نیولې وو.

قرآن کریم فرمایي: (وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُون - ستاسو ټولو دین او ډله یوه ده، زه ستاسې رب یم او له ما څخه وډاریرئ). اوس نو که چیرې د امت معنی د یو رب منل، حضرت محمد (ص) وروستني پیغمبر گڼل او یو قبلي ته لمونځ کول وي، نو بیا خو هر دینداره، بد عمله، یریره ور، یریر خیرلي، بدعتي، صوفي، تبلیغي، سلفي، اخواني، مذهبي، بی مذهبه، معتدل، تند لاري، سني، شیعه، رافضي او خوارج ټول یو امت دی. ولی که له اندونیزیا څخه تر مراکش او سینگال پورې د اسلامي امت غرو هیوادونو په نخچې باندي تناب کیردو او د دوی بدرنگو جنگونو، ترېگنیو، جهل او سیاسي حیثیت ته گاکیره کتنه وکړو، بیا نو خبره څه پیکه غوندي ده.

د وحدت حالت یې دا دی چې کله ماشوم پیدا شي نو لومړني اختلاف د نوم د ایښودلو او مریجی (عقیقي) په سر وي. د نکاح، ولور او طلاق په شرائطو اختلاف، د نجونو په تعلیم کې اختلاف، په رفع الیدین اختلاف، په زوره د آمین ویلو سره اختلاف. د روژې د میاشتي په لیدلو کې اختلاف، د اختر په لمانځلو کې اختلاف او د تراویح په رکعتونو باندي اختلاف. د قبر په سر اختلاف چې هغه باید لحد وي که پوره، سقاط حرام دی که حلال او د میلاد النبی تجلیل سنت دی که بدعت؟ همدا شان د منبر، سٹیج او رسنیو له لارې، خپل مخالف ته د مرتد، ملحد، مشرک، مجوسي، زندق، فاسق، فاجر، کمونست، سوسیالست، نشنلست او فاشیست خطاب کول خو یوه عادي او ورځنی کارنامه ده. هره ډله خپل جنگیالی غازي او مقتول شهید بولي او د مقابل لوري جگره مار، باغي او مړي یې دوزخي گني.

یواځې د همدې وروستې نیمې پیرې د جنگونو نژدې ۷۵ سلنه د مسلمانانو ترمنځ ده یا یې یو اړخ مسلمانان دی. لامل یې بهرنی یرغلونه دي، که تر هگري ده که خپلمنځي خود سری، خو په هغو کې تقریباً لس ملیونه مؤمنان وژل شوي او د هرې ورځې په تیریدو سره د امتیانو ترمنځ دا واټن لا زیات پراخیري. په سومال کې د الشبیب وسله وال غورځنگ د خپلي ژبې، عقیدې او جغرافیې له هستوگنو پسي وسله راخیستي ده. په نایجریا کې بوکو حرام د خپل هیواد د اسلامي مدرسو پیغلوتي ټبنتوي او بیا یې د بونگو په مقابل کې ایله کوي. د سوډان په دار فور کې سوډاني، له سوډاني سره د ژبې په ځای، د ټوپک او ماشي په ژبه خبري کوي. په یمن کې حوثیان له خپلو عربانو سره په جگره دي او په لبنان کې د حزب الله مشر، سید حسن نصر الله خپل ځان د ایران د ولایت فقیه ویارلی سرباز بولي.

په فلسطین، چیچین، برما، کشمیر، ازبایجان، کوردستان او قزاقستان کې د جگرو خبرونه خو وخت ناوخته د رسنیو مهم عنوانه وي. په لیبیا کې د طرابلس د کاواکي حکومت تر اړخه، نه یواځې د جنرال خلیفه حفتر او سیف الاسلام

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پاوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

القذافي خواکمن شخصیتونه له حکومت سره په جنگ دي، بلکې هلته له ۴۵ څخه زیات نور وسله وال ګروپونه هم یو له بل سره لاس او ګریوان دي. په سوریه کې د بشار الاسد مجرم نظام د ایران او روسیې په همکارۍ، د خپل ولس په کورونو له باروتو څخه ډک بیلرونه راغورځوي او د حماة او حلب د ښارونو انځورونه د ناګا ساګي او هیروشیمې د ښارونو له ښارونو پرته بل څه نه دي. په سوریه کې همدا اوس له اتیا څخه زیاتي وسله والې ډلې یو بل ته په مورچلو کې پرتې دي او له لسو ملیونو څخه زیات خلک یې په اردن، ترکیې او نورو هیوادونو کې د فقر او بیوسۍ ژوند کوي.

لکه څرنګه چې مرکزي اسیا د روسیې حویلی او د وسلو ډیپو ده، همدارنګه عرب هیوادونه د لویدیځې نړۍ د جنګي الوتکو ستر مارکیټ دی. ۲۲ عربي هیوادونه چې په مجموعي ډول نفوس یې ۴۳۰ ملیونو ته رسي، د نړۍ د ټول نفوس پنځه سلنه جوړوي، خو د وسلو د نړیوال مارکیټ ۵۰ سلنه وسلې همدوی اخلې. دا مهمه نه ده چې عربان دغه وسلې د ایران له ډاره پیري او که د غرب د خوشامندو له بابت، خو دوی یې پخپل منځي جنګونو کې یو د بل په ضد کاروي.

په اروپا کې هم د لسګونو کلونو لپاره د کاتولیک، پروټسټانټ او آرتوډوکس مسیحیانو ترمنځ خونړی جګړې شوي چې ځینې یې لسګونه کلونه عمر لري. خو هغوی هیڅ کله هم د غوره امت او جنتي امت دعوې نه ده کړې. نن د اروپا د اتحاديې د ۲۶ غړو هیوادونو وګړي کولای شي له ویزی پرته؛ په دغو هیوادونو کې آزادانه تګ راتګ وکړي. خو دریغه دریغه، د مسلمانانو ورورګلوي خیالي او زباني ده. دوی یواځې د عرفات په غونډۍ د سپینو احرامونو په اغوستلو او د لمانځه په صفونو کې برابري او همغږي لري.

د دې امت د غوره والي، یو والي او خواکمنتیا تر ټولو مزبوته وسیله، پخپله د اسلام سپیڅلي بنسټونه، د نیکی خوا ته بلنه او په حکمت سره د بدۍ مخنیوي دی. که مسلمانان غواړي چې په رښتیني ډول یو منلي امت شي نو پخپلو هیوادونو کې دې ټولنیز عدالت پلي کړي. د افراط او تفریط په ځای دې اعتدال؛ د توپک په ځای قلم او د مذهبي او ژبني تعصب له ځنځیرونو څخه دې ځانونه آزاد کړي. همدا شان پخپلو ټولنو کې دې د میرمنو حق، حق وګڼي او د دوی د علم او تحصیل مخه دې نه نیسي؛ کله نو همداسې به خوارو زار، وزن به یې د بڼې او ارزښت به یې د عباسۍ وي.

د امریکا د تور پوستو د انساني حقوقو د غورځنګ مشر، مارتن لوتر ګنګ په خپلې یوې بیانيې کې وايي (ما د دښمن کړیکې دومره نه کړوي، څومره چې ما د خپلو دوستانو خاموشي ځوروي) او ارواښاد حضرت صیب مجددي باور درلود (څومره تاوان چې زموږ دین ته جاهلو دیندارو رسولې، هغومره بیا پوهو بی دینانو نه دي اړولي).

که دوستان وخت او علاقه لري چې د لیکوال نوري مقالې، څیړنې او ویډیوګانې وګوري، نو د هغه فیسبوک او د یوتیوب چینل ته دې په دې پته ورشي: [Wali Malakzay](mailto:Wali_Malakzay)